

ingrad

CELJE

GLASILO KOLEKTIVA

LETO XVIII. — Št. 1-3 — marec 1969

Glasiło »INGRAD«

Naklada 1500 izvodov

Izdaja gradbeno industrijsko podjetje »Ingrad« v Celju

Odgovorni urednik
Franc Vitanc

Tehnični urednik
Darko Maligoj

Urejuje uredniški odbor

Tiska GP »Celjski tisk« v Celju

Ze vrsto let nismo imeli toliko snega kot v letošnji zimi. Zapadlo ga je toliko, da smo tudi v mestu lahko ob pravi zimski idili. Slika nam prikazuje Trubarjevo ulico s hišami pokritimi s snežno odejo ter ledenimi svečami.

ANALIZA SO CELJE

Iz analize Skupščine občine Celje o razvoju gospodarstva in družbenih služb v letu 1968.

V gradbeništvu se je v preteklem letu dejavnost še bolj umirila in je bila vrednost gradbenih del nižja kot pa v letu 1967. Z omejevanjem obsega poslovanja, je prišlo tudi do znižanja števila zaposlenih v obeh podjetjih te dejavnosti, v Ingradu in v Obnovi. Ta gibanja so nastopila kot posledica omejevanja investicijske dejavnosti, močne konkurence drugih gradbenih podjetij, kakor tudi večjega uvajanja mehanizacije v gradbeništvu.

Kljub manjšemu obsegu del pa se je poslovanje gradbenih podjetij v letu 1968 izboljšalo. Akumulativnost se je v gradbeništvu napram letu 1967 občutno popravila. Zaradi nekaterih pozitivnih premikov v delitvi dohodka, bolj ekonomičnega poslovanja ter preudarnejšega nagrajevanja, so podjetja lani dosegla ugodnejše finančne rezultate. Ob stagnaciji

(Nadaljevanje na strani 2)

Ob
mednarodnem
prazniku
žena

vsem
sodelavkam
iskreno
čestitamo

UREDNIŠTVO

Piše

MARJAN RAVNIKAR

INFORMACIJA KOLEKTIVU

OCENA SITUACIJE V MEDNARODNEM DELAVSKEM GIBANJU

Ceprav na prvi pogled ni razlogov za kakršnekoli skrajno pesimistične in brezizhodne ocene sedanje situacije v mednarodnem delavskem gibanju, pa nam realnost pogledov vendarle narekuje potrditi obstoj mnogih zaviralnih momentov za razrešitev obstoječe situacije. Razumljivo je, da so v mednarodnem delavskem gibanju še vedno izrazito prisotne posledice avgustovske agresije na ČSSR, ki se danes kažejo v očitnem političnem obračunavanju med nosilci te agresije in partijami, ki so jo enoglasno obsodile. V tem sklepu je danes očitni politični pritisk s strani komunistične partije ZSSR na Jugoslavijo z namenom, izolirati nas politično od ostalih socialističnih dežel in kompromitirati na kar najširših mednarodnih dimenzijah naš demokratski samoupravni koncept socializma, našo družbeno in ekonomsko reformo ter demokratske procese z reorganizacijo ZKJ. V tem smislu se odvija danes glavna vzhodna propagandna dejavnost, zelo prisotna tudi že na ozemlju naše države. Komunisti moramo biti pozorni na najrazličnejše oblike te propagande in nanje reagirati v skladu s stališči X. plenuma CK ZKJ. Značilnost te antijugoslovanske propagande v mednarodnem svetu pa je, da tokrat nosijo zastavo v »polemika«, napadih in klevetah našega sistema in politike, grajene na popolni nacionalni suverenosti, predvsem elementi znotraj poljske ter vzhodnonemške partije.

Zelo normalno in neutesnjeno politično sodelovanje ima Zveza komunistov Jugoslavije danes le s KP Romunije in ČSSR. V omenjenih deželah zelo tekoče in objektivno spremljajo in ocenjujejo naše notranjepolitične procese. Sedanje politične odnose z ostalimi socialističnimi deželami, predvsem na relacijah med partijami, nikakor ne bi mogli proglasiti kot normalne in ohrabrujoče.

Drugače je z ekonomskimi in kulturnimi odnosi med Jugoslavijo in deželami Varšavskega sporazuma. Ti se odvijajo zaenkrat dokaj normalno, čeprav ni odveč biti pripravljen tudi na eventuelne posledice »zamrznjenih« politično-partijskih odnosov na ekonomskem področju.

ZKJ si v pogojih bežno očitane atmosfere prizadeva nadaljevati s stiki in sodelovanjem med komunističnimi partijami zahoda in vzhoda, s katerimi imamo dokaj sorodna stališča glede odpora proti dominantnim ambicijam Komunistične partije Sovjetske zveze. V obdobju, ki ga zajema ta informacija, beležimo zlasti dva pomembna obiska delegacij ZKJ drugim partijam. To je obisk Cvijetina Mijatovića, člana Predsedstva CK ZKJ vodstvu KP Italije ob koncu lanskega leta.

Njegovi razgovori s članom Politbiroja CK KP Italije Giancarlo Pajetto so pokazali mnogo skupnih gledišč, predvsem

glede: neodvisnosti, avtonomije, nevmešavanja in samostojne poti razvoja obeh Partij. Kljub vztrajanju na teh osnovnih črtah koncepta italijanske komunistične partije, pa so italijanski partijski voditelji izrazili svoje prizadevanje, da bi ne prišlo do poloma in prekinitve v njihovih odnosih s KP ZSSR. Glede na pogoste napade Poljakov in Vzhodnih Nemcev ter »Literarne Gazete«, so odločeni na vsak javni napad javno odgovarjati, sami pa ne bodo dajali povoda za zaostretev odnosov. Mnenja so, da s sporazumom ČSSR — ZSSR, problemi niso razrešeni. Zlasti zaskrbljuje italijanske partijske voditelje, da KP SZ ne samo opravičuje svojo sedanjo politiko, ampak vztraja na njeni nadaljnji uporabi. Po njihovem mnenju je situacija v večini KP Evrope zelo težavna, ker obstajajo v njih znatna področja odpora do kritike sovjetske politike. Najtežja je v tem pogledu situacija v vodstvih KP Avstrije in Finske. Za eventuelne razcepe v vodstvih zahodnoevropskih KP bo nosila vso odgovornost KP Sovjetske zveze, menijo v vodstvu italijanske KP. Zato smatra vodstvo KP Italije, da bi posvetovanje evropskih komunističnih partij v bližnji prihodnosti ne bilo realno, istočasno pa z nelagodnimi občutki priznava, da tudi samo čuti vse večji pritisk s strani KP Sovjetske zveze.

Naslednji pomemben obisk s strani ZKJ je vezan na povabilo CK romunske KP. Član IK CK ZKJ Nijaz Dizdarević je ob koncu leta z nekaterimi najvišjimi voditelji KP Romunije izmenjal ocene o razvoju situacije po agresiji na ČSSR in o njenih posledicah za mednarodno delavsko gibanje. Ob tej priliki je bilo, poleg zelo podobnih stališč in pogledov, posebej z romunske strani, izraženo dolgoročno zanimanje za sodelovanje z Jugoslavijo na vseh področjih.

Poleg omenjenih so bili storjeni še razni drugi koraki v smeri izmenjave ocen glede stanja v mednarodnem delavskem gibanju.

nju, posebej še v zvezi z našimi prizadevanji za ponovno oživljanje ideje neuvrščanja. Na mednarodnem znanstvenem posvetu o politiki neuvrščanja v naši državi, sta od vabljenih vzhodnih dežel prisostvovala samo predstavnika iz Češkoslovaške in Romunije. Ta podatek nam daje misliti, kje vse bo v sodobnih pogojih svojega nadaljnjega uveljavljanja politika neuvrščanja zadevala na težko prebojen zid. To je bilo le nekaj elementov, ki

morajo biti prisotni pri podrobnejšem ocenjevanju sedanje situacije v mednarodnem delavskem gibanju.

SITUACIJA V ČSSR

Sedanja situacija v ČSSR kaže vse značilnosti take politične atmosfere, kakršno smo jugoslo-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pogled s ceste ob Savinji nam razkriva skladnosti arhitekture in narave starega Celja, ki pokrite s snegom še bolj poudarjajo občutek za harmonično oblikovanje prostora, katerega so naši predniki dosledno spoštovali.

ANALIZA SO CELJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

celotnega dohodka sta neto produkt in dohodek porasla, v še večji meri pa skupna akumulacija, to je sredstva za sklade in amortizacija. Lani se je delno tudi izboljšalo plačevanje terjatev, kljub temu pa je problem obratnih sredstev v gradbeništvu še vedno pereč in imajo podjetja visoka sredstva vezana pri dolžnikih.

Skupno sliko v gradbeništvu nam kažejo v glavnem doseženi rezultati podjetja Ingrad, ki jih lahko ocenjujemo, v primerjavi z letom 1967, za uspešnejše, medtem ko so bili dosežki podjetja Obnova, ki je v letu 1967 doseglo velik razvoj, lani nekoliko slabši.

V letu 1969 je predvideno v gradbeništvu le skromno povečanje obsega poslovanja. Podjetje Ingrad predvideva povečanje vrednosti gradbenih del za 5%, medtem ko je podjetje Obnova svoj plan spet nekoliko znižalo. Za gradbeništvu na našem področju je značilna razdrobljenost zmogljivosti, med podjetji pa je velika konkurenca za sorazmerno ozko gradbeno tržišče. Vedno ostrejša tržna razmera silijo podjetja, da stremijo za večjo poslovno in k večji ekonomičnosti gospodarjenja, vendar je v teh razmerah težko doseči tako akumulativnost, ki bi omogočala, da bi se lahko osebni dohodki bolj popravili in da bi bile naložbe

v razširjeno reprodukcijo večje. Velik problem je tudi neurejena kreditna politika in gradbena podjetja zaradi omejenih lastnih sredstev težko kreditirajo investitorje, zlasti pri gradnji za tržišče. Podjetja se bodo tudi letos morala še bolj prilagoditi tržnim razmeram, stremeti za izboljšanje organizacije dela in skrbeti za boljše mehanizacijo, za katero namenjajo v Ingradu in Obnovi letos večja sredstva. S širjenjem števila gradbenih delovnih organizacij na širšem celjskem območju, se vedno bolj povečuje tudi potreba po poslovnem združevanju in sodelovanju med podjetji.

O MEDNARODNI SITUACIJI

vanski komunisti realno in z bojaznijo pričakovali, tj. poskusov agresorja, da po diplomatski poti doseže cilj, ki ni bil dosegljiv z vojaško intervencijo.

Sovjetska politika se poslužuje raznovrstnih metod, s katerimi naj bi dosegla razcep med »progresisti«, tj. tistimi, ki so za pojanuarsko politiko KP ČSSR in »ortodoksni« komunisti v vodstvih slovaške in češke Partije. Slednje se je zlasti pokazalo v zvezi s polemiko o funkcijah Smrkovskega, dosedanjega predsednika češkoslovaške ljudske skupščine in poskusi razdvajanja nacionalne enotnosti in povezanosti med Čehi in Slovaki. Zelo očitna so prizadevanja Sovjetov, da bi na vodilnih položajih v ČSSR ostalo čimveč funkcionarjev iz stare tj. Novotnyjeve garniture.

Predsedstvo KP ČSSR si v takih pogojih neprikritega politič-

nega pritiska, prizadeva najti kompromisne rešitve med zahtevami svojega članstva in delovnih ljudi Češkoslovaške ter bojaznijo, da bi se odnosi s Sovjeti ponovno ne zaostri. V tem duhu je bila tudi napisana izjava Predsedstva KP ČSSR, objavljena v začetku januarja Partiji in narodu. V njej poziva k večji enotnosti pogledov in akcij partije ter obsoja metodo nekaterih komunistov, ki se poslužujejo klevet, osebnih napadov, izdajanja ilegalnih izdaj in drugih sredstev hromitve enotnosti akcije partije. Predsedstvo je nadalje izreklo podporo kompromisni rešitvi »problema Smrkovskega« s tem, da mu izraža vse zaupanje, vendar sprejema tudi predlog KP Slovaške, da bi zamenjal Smrkovskega na položaju predsednika zvezne skupščine, predstavnik slovaškega naroda prof. Peter Cholutka. Smrkovski bo

ostal še vnaprej član ožjega vodstva partije in predlagan za predsednika Češkega narodnega sveta ter prvega namestnika predsednika zvezne skupščine. Očitno je torej, da je vodstvo KP ČSSR v dokaj težavni poziciji, ko na eni strani želi nadaljevati z demokratičnimi procesi pojanuarske politike, po drugi strani pa se bori z močnimi oblikami politike pritiska, razdvajanja in zaviranja akcijske enotnosti partije, pod pritiskom notranjih in zunanjih konservativnih sil. Vendar dinamičnost, priljubljenost, realnost in še nekatere druge karakteristike sedanjega vodstva KP ČSSR, zagotavljajo, da lahko optimistično ocenjujemo, sicer znatno počasnejše, pa vendar vztrajno napredovanje na poti uredničenja pojanuarske politike.

Jugoslavija v očeh tujega tiska

Komentarji o Jugoslaviji v vzhodnem in zahodnem tisku so bili zadnji mesec povsem različni. Moskovski časopisi, predvsem »Pravda«, ponovno po svoje komentirajo naš sistem, ga uvrščajo med revizionistične, istočasno pa del zahodnega tiska, predvsem ameriški in francoski, pišejo o pozitivni vlogi Jugoslavije pri akciji za mir, za razorožitev, za dogovarjanje med zahodnimi in vzhodnimi deželami.

Omeniti moramo pri zahodnem tisku, predvsem »New York Times« in »Washington Post«, zelo negativno komentiranje dogodkov na Kosovu in Metohiji. Pisala sta o težnjah proti enopartijskemu sistemu in jasno po svoje tolmačila dodelitev nagrade »Svoboda«, ki jo je prejel Djilas.

Britanski časopisi so koncentrirali v tem obdobju svojo glavno misel na odnose Jugoslavija — Sovjetska zveza. V njih so se razpisali o možnosti in nemožnosti vojnega napada na Jugoslavijo, o zadržanju NATO pakta v taki situaciji, o problemu Albanije in eventualne kitajske baze na njenem teritoriju, kakor tudi, po svoje seveda, komentirali demonstracije v Tetovu. Okrog kitajskih baz na albanskem teritoriju so vojni strokovnjaki v NATO paktu izdelali celotno strategijo, zahodni politiki pa seveda v tej zvezi govore o novi situaciji Kitajske nasploh, o njeni notranji konsolidaciji, politični in vojni učvrstitvi Mao Ce Tunga ter o Kitajski kot novi

(Nadaljevanje na 4. strani)

Franc Zrnec odšel od podjetja

Po 21 letih zvestega službovanja pri podjetju Beton in Ingrad, se je tovarš Franc Zrnec odločil, da spremeni svojega delodajalca. Tako je iz sektorja Ljubljane, kjer je bil dolga leta šef, odšel na novo službeno mesto v Zagorje ob Savi.

Vzroki in motivi take odločitve so zadeva vsakega posameznika, zato se v to tudi ne bom spuščal. Zelo pa mi je žal, da je odšel iz naših vrst dolgoletni član, »Ingradovec«, ki je z dušo in telesom zastopal podjetje in znal gospodarno in strokovno presojati, kaj je za podjetje dobro in kaj slabo.

Pri našem podjetju je bil nepretrgoma od 24. 7. 1947. leta. Začetek njegovega gradbenega udejstvovanja je bil v zasavskem revirju, kjer sva se tudi prvič osebno srečala na gradbišču sindikalnega doma. Mislim, da je po 3 ali 4 letih uspešnega in plodnega dela kot gradbeni tehnik, napredoval v šefa sektorja takratnih trboveljskih gradbišč. Ko pa se je delokrog raztegnil na območje Ljubljane, je postal tudi šef gradbenega vodstva Ljubljane, kjer je ostal do odhoda.

Njegovo delo je bilo posebno pestro in uspešno zato, ker je znal vedno dajati nasvete in iskati podpore pri ostalih sodelavcih in nadrejenih.

Poleg tega, da sem ga strokovno cenil, sem to njegovo odliko posebno in globoko spoštoval v zavesti, da je tako ravnal le v prid kolektivu. Cenili smo ga vsi, predvsem pa investitorji, delavci, sodelavci in nadrejeni. Kot priljubljeni izvajalec je pri investitorjih užival spoštovanje in ugled. Še sedaj, ko bo kmalu preteklo četrto stoletje njegovega delovanja, ga radi sprejmejo investitorji kot so: Cementarna Trbovlje, Elektrarna Trbovlje, Zasavski premogovniki, Steklar- na Hrasnik in nešteto investitorjev stanovanjskih objektov v Zasavju in Ljubljani.

Tovariš Zrnec se lahko s ponosom ozre na objekte, ki predstavljajo važen gospodarski ključ, kot so: Cementarna, Termoelektrarna Trbovlje I in II in na objekte, ki so dali našim delovnim ljudem boljši standard.

Mislim, da lahko zanesljivo trdim, da bo občutil tovarš Zrnec na novem delovnem mestu praznino, ker bo pogrešal stare delovne tovariše. Sicer pa mu iz

srca želim, da bi se na novem delovnem mestu čimprej prilagodil okolju ter postal takšen gradbenec in vodič kot je bil pri nas.

Za vse pa, kar si storil pri Ingradu, dragi Franci, in še prej iskrena hvala z željo, da še nadalje skupaj sodelujemo.

Henrik Čmak,
dipl. gr. ing.

Igra svetlobe in teme, očarljivosti zimskega večera in fotografove sposobnosti. Tudi s tem posnetkom nam je tovarš Berk dokazal, da je mojster svojega poklica.

INFORMACIJA KOLEKTIVU O MEDNARODNI SITUACIJI

(Nadaljevanje s 3. strani)

sili, katero je treba povsem drugače upoštevati kot so jo do sedaj.

Francoski tisk je do državnostnega obiska M. Špiljka, zelo površno in zelo malo pisal o dogodkih pri nas, dotaknil pa se je popuščanja odnosov in iskanja skupnih vezi med Madžarsko in Jugoslavijo. Za to tezo je uporabil poročila še iz avgustovskih dogodkov, kjer naj bi Madžarska zelo nerada poslala čete v sklopu Varšavskega pakta.

Velika je raznolikost mednarodnih ocen v italijanskem tisku. Medtem ko levo usmerjeni tisk zelo malo, toda dokaj pozitivno piše o Jugoslaviji, desno usmerjeni tisk piše zelo veliko in običajno zelo negativno o vsem, kar je v zvezi z Jugoslavijo. Predvsem opozarja bralce na dolgočasno politiko Sovjetske zveze, ki je usmerjena na toplo morje — to je na Mediteran in izraža nezaupanje do nadaljnje »trdnosti« Jugoslavije s Sovjetsko zvezo. Z drugimi besedami, desno usmerjeni italijanski tisk opozarja na dvojno igranje Jugoslavije, ki je lahko za Italijo skrajno neugodna in naj se ona prav zaradi tega v članstvu NATO pakta temu primerno vede.

Zahodnonemški tisk zelo obširno komentira vse naše dogodke, govori tudi o našem naporu, ki v zvezi z reformo dobiva pozitivne oblike in je usmerjen v celoti k temu, da svoje bralce prepriča, da so jugoslovanski narodi medsebojno složni, da gradijo sicer socializem, ki ga vodi Komunistična partija, je pa nevsiljiv in ga ne izvažajo. Takemu gledanju se je priključila tudi zahodnonemška televizija, mnoge vidne revije, tako, da o zahodnonemškem tisku, radiu in televiziji lahko rečemo, da dokaj objektivno informira svoje bralce, vendar je pri tem očitno, da je ton takšnega nevtralnega pisanja rezultat določene taktike.

V drugih zahodnoevropskih deželah kot so Avstrija, Švica in podobne, je zelo malo novic o Jugoslaviji, medtem ko v skandinavskih deželah več in v glavnem pozitivne.

Posebno mesto moramo dati informacijam, ki jih daje grška informativna služba. Ona v celoti ignorira in ironizira naše obrambne priprave ter svetuje jugoslovanskim narodom, naj se povežejo z NATO paktom in zaprosijo ameriške vojne ladje za pomoč in čuvanje naše jadranske obale. Soseba Turčija pa, za razliko od grške vojne hunte, piše o Jugoslaviji v glavnem pozitivno kakor tudi sporni otok v njeni bližini — Ciper.

V indijskem tisku skoraj ne mine dan, da ni tam objavljen članek o Jugoslaviji. Razen levičarskega časopisa »Link«, so vsi ti članki pozitivni in naklonjeni jugoslovanskim naporom pri reševanju evropskih in svetovnih problemov.

Indonezijski tisk, prav tako tudi etiopski in tisk ostalih dežel Afrike in Azije, razen Kitajske, pa informirajo svojo javnost objektivno in dokaj pozitivno o situaciji v Jugoslaviji.

Glede ekonomskega stanja in problematike pri nas pa so ko-

mentarji več ali manj skoraj v vseh deželah precej skeptični, bolj negativni kot pozitivni. Mnogim, tako levo kot desno usmerjenim listom ni všeč stabilnost in perspektivnost našega gospodarskega preporoda in skušajo to tolmačiti z vsemi mogočimi vzroki, samo ne s tistimi, ki so edino točni, to je boljša organiziranost, samoupravljanje, nagrajevanje, demokratični odnosi in skratka vse tisto, kar je pri nas vezano na družbeno-ekonomsko reformo.

Po vseh teh, med seboj si nasprotujočih informacijah, lahko zaključimo to, da je svet okrog nas po dogodkih v Češkoslovaški še vedno zelo vznemirljen in v strahu. Po komentarjih, ki jih prebiramo v vzhodnih ali zahodnih časopisih, ne moremo mimo občutka, da so tu grupacije, ki se bojijo za svoj »status quo« in ga čuvajo z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Močno prisotne so še v mednarodnem socialističnem svetu iluzije, predvsem se te čutijo v mednarodnem delavskem gibanju, o nezmožnosti Kremlja, ki vsako lastno pot znotraj socialističnih dežel proglasa kot revizionizem — in končno, čuti se moč dveh velikih sil, ki skušata svet deliti na svoje interesne sfere, ne da bi kogarkoli vprašali za to.

Tuja propagandna dejavnost v Jugoslaviji

V zadnjih letih je opaziti stalen porast obsega, intenzivnosti ter kvalitete tuje propagande, namenjene Jugoslaviji, ki prihaja od zunaj ali pa jo širijo propagandni centri diplomatskih uradov v naši državi. Prizadeva si prilagajati našim razmeram, s tem, da vse bolj poredko direktno napada našo družbo in naš sistem, ampak s posrednimi oblikami ideološke diverzije skuša prodreti v zavest naših ljudi. To želi doseči predvsem s propagiranjem svojega sistema in koncepta družbenih odnosov, svojih pogledov na svet in način življenja,

nadalje s povečevanjem standarda in ekonomskega razvoja svoje dežele in bloka, katerega interesom služi.

Tuji propagandni centri si prizadevajo najti nove poti komuniciranja, novih možnosti za delovanje in vplivanje, predvsem preko izbranih sredin in posameznikov iz vrst kulturnih, znanstvenih in javnih delavcev, študentov ter mladine. Posebno močni so v zadnjem času tovrstni pritiski na tisk, radio, televizijo, film, kulturo in zabavno življenje ljudi, kjer najbolj učinkovito lahko plasirajo svoje politične in ideološke ambicije. So pa tudi primeri iskanja, nagovarjanja pristašev iz vrst naših ljudi tako s strani vzhodnih kot zahodnih agentur, za cilje tuje propagande. Glavna tarča njihove usmeritve so predvsem: vprašanja jugoslovanske enotnosti, mednarodni odnosi, procesi demokratizacije v Zvezi komunistov in kadrovska politika, oviranje doslednega razvoja samoupravljanja in poskusi kompromitiranja našega družbeno-ekonomskega sistema ter reforme.

Pri vzhodni propagandi mnogokrat izkoristijo naše težave v zvezi z: zaposlovanjem, šolstvom, standardom, kulturo itd., pri čemer zlasti vzhodna propaganda prikazuje, kako idealno so ti problemi pri njih že zdavnaj rešeni. Razumljivo, da s tem posredno povečuje diktaturo partije, države in predvsem centralistični sistem upravljanja.

Zlasti po okupaciji Češkoslovaške je postala vzhodna propaganda še posebej aktivna. Posebej v Beogradu so preko Doma sovjetske kulture s prikazovanjem filmov, organizacijo raznih sprejemov, predavanj, razstav in drugih prireditev, vzdrževali stik s preko dvestotisoč obiskovalci. To je povsem legalna pot širjenja propagande, odkrite pa so tudi mnoge ilegalne oblike in poti — npr. delitev raznih biltenov v katerih je zaslediti ocene o »proruskih« Srbih in »prozahodnih« Slovencih. Zelo razpredena je mreža njihovih dopisni-

kov. Izdajajo tudi časopis »Zemlja sovjeta«, v srbohrvaščini v 20.000 izvodih ter bilten »Sovjetske novosti«, ki ga prejemaajo v vseh naših jezikih brezplačno naši državljani. Omeniti pa je treba tudi sedemkrat dnevno emitiranje radia Moskve v naših jezikih kot pomembno obliko sovjetske propagande.

Osnovni smoter sovjetske propagande je nedvomno jačanje pozicij ZSSR v Jugoslaviji, afirmiranje sovjetskega modela družbe, in indirektno ter direktno izločevanje logike našega samoupravnega sistema iz zavesti naših ljudi.

Zahodna propaganda ni nič manj pomembna, posebej ameriška. Le-ta je zadnje mesece poskušala z zlorabo upravičenega ogorčenja naših delovnih ljudi zaradi sovjetske agresije na CSSR, kompromitirati socializem v celoti, razvijala je protikomunistično propagando ter poskušala izzivati šovinistična razpoloženja. Razumljivo je, da je s porastom vzhodne, porasel tudi pritisk zahodne propagande. Mesečni bilten ameriške ambasade sprejema preko 30.000 naših državljanov, ugotovljeni pa so že tudi poizkusi take propagande, ki pomenijo očitno kršitev obstoječih zakonskih predpisov in meddržavnih sporazumov.

Zaključki

Zoperstavljanje tuji propagandi ne sme biti kampanjsko ampak stalna naloga družbeno-političnih organizacij od komune do federacije. Tujo propagando moramo obravnavati kot pomembno notranjepolitično vprašanje in v tem pogledu razvijati budnost delovnih ljudi in njihov kritičen odnos do nje. Normalna praksa mora postati, da naši občani vračajo bilten in razne druge publikacije tujim propagandnim centrom, če v njih napadajo našo politiko in propagirajo stališča, nasprotna našemu družbeno-političnemu sistemu. Istočasno pa je potrebno vpliv tuje propagande paralizirati z boljšim, hitrejšim in popolnejšim informiranjem občanov s strani naših sredstev in virov množičnega obveščanja.

ANALIZA DOSEDANJEGA DELA SINDIKALNE ORGANIZACIJE

Smo v času razgibanega družbenega političnega in gospodarskega življenja doma in v svetu. Doslednejše izvajanje družbene in gospodarske reforme stalno pri naša nove naloge, ki jih je treba reševati. Zato je potrebno vse elemente in oblike družbenega sistema nenehno prilagajati, izpolnjevati in utrjevati v skladu s samoupravnimi družbenimi odnosi in s krepitvijo vloge delovnega človeka v celotnem sistemu družbene proizvodnje. Zaostajanje pri uresničevanju ekonomskih ciljev reforme je povzročilo tudi resne posledice na področju družbeno-ekonomskih odnosov. Porajajo se neopravičene razlike v višini osebnih dohodkov med posameznimi panogami gospodarstva.

Zaradi zmanjšanja obsega investicijske izgradnje in ostre konkurence na trgu, so gradbena pod-

jetja v težkem gospodarskem položaju. Moramo odpravljati razlike v pogojih za pridobivanje dohodka, ki niso nastali kot posledica samoupravnega odločanja in dela neposrednih proizvajalcev. Sindikalna organizacija bo morala ostro grajati konkurenco na tržišču, ki bi šla na račun zmanjšanja življenjskega standarda zaposlenih, kar se na žalost danes dogaja. Konkurenčnost na trgu naj bi se odražala v večji mehanopremelnosti in boljši organizaciji dela. Upoštevati moramo družbeni dogovor o vrednotenju dela in najpozneje s 1. marcem 1969 začeti izplačevati dogovorjene tarifne postavke. Veliko se je govorilo v podjetju in izven podjetja o tako imenovanih sindikalnih plačah, zato moramo na tem mestu glasno povedati vsem, da to niso nobene sindikalne plače,

temveč življenjski minimum, katerega pri 100% delu mora dobiti vsak član delovne skupnosti. Vodstvo podjetja in strokovne službe so dolžne pridobiti in organizirati takšna dela in osebne dohodke. Sindikalne podružnice niso do sedaj spremljale uspehov svoje ekonomske enote in obračuna osebnih dohodkov pri doseženem uspehu. V bodoče bodo morale sindikalne organizacije preko zborov delovne skupnosti zasledovati ekonomski uspeh svoje delovne enote in izplačevati osebne dohodke pri doseženem uspehu. Vodje delovnih enot bodo morali na proizvodnem sestanku poročati o stanju svoje enote. Težave, ki so bile na gradbenem tržišču pri pridobivanju novih del je naše podjetje do sedaj uspešno reševalo. Z boljšo (Nadaljevanje na 5. strani)

Ivan Cijan,
dipl. gr. ing.

ALI BOMO GRADILI TUDI V ČEŠKOSLOVAŠKI

Akcija za izgradnjo stanovanj v CSSR s strani jugoslovanskih gradbenih podjetij je aktualna že dalj časa. Pred avgustom 1968 je bila predvidena izgradnja 50.000 stanovanj, dočim se je po avgustu pomaknila ta številka le na 10.000 stanovanj. Nosilec celotne naloge s strani Jugoslavije je poslovno združenje Union inženiring iz Beograda. Pri poslovnem združenju je že bilo več koordinacijskih sestankov, na katerih so reševali kako pristopiti k reševanju te naloge in kako deliti delo med posamezne republike.

Zastopnik vseh gradbenih podjetij Slovenije je naše poslovno združenje GIPOSS. Predvideva se, da bi gradbena podjetja Slovenije gradila v Bratislavi 1.000 stanovanj. Ta številka približno odgovarja procentualno kapacitetam, ki so zaposlene v naši republiki v stanovanjski izgradnji napram kapacitetam, ki so na razpolago v ostalih republikah.

Predvideno je, da izdela v mesecu januarju t. l. Union inženiring enotno aproksimativno ponudbo za m² stanovanjske površine, z ozirom na montažno ali klasično gradnjo. Ta aproksimativna ponudba bi bila osnova za nadaljnje razgovore s Čehi. Šele nato, v kolikor bi bili razgovori zadovoljivi za obe strani, bi izdelali ponudbe na podlagi glavnih projektov. Posamezna podjetja bi lahko izdelala ponudbe po

enotnih kalkulacijskih osnovah, ki bi veljale za vse ponudnike, po projektih, po katerih že izvaja dela doma. Jasno je, da bi koordinacijski odbor Union inženiringa predhodno določil, kateri sistemi in objekti bi prišli za to gradnjo v poštve. Ugodno je, da v CSSR ni potresnih con in potresnih predpisov.

Prevzem tega dela je odvisen tudi od načina plačila in kompenzacijskih poslov. Predvideva se, da bi morala dobiti podjetja plačane situacije 50 % v konvertibilni valuti, ostalo pa v dinarjih oziroma v kronah, kolikor bi bilo potrebno za prehrano in nastanitev naših delavcev v CSSR.

Naše podjetje namerava sodelovati pri izdelavi ponudbe za

izgradnjo stanovanj in bi bilo pripravljeno prevzeti v izgradnjo do 200 stanovanj. Mnenja smo, da delavci, ki bi se udeležili te gradnje, ne smejo zaslužiti manj, kot zaslužijo drugi naši delavci v inozemstvu in to stališče bomo tudi upoštevali pri izdelavi naše ponudbe.

Razen te akcije za izgradnjo stanovanj v CSSR, je naše podjetje že pripravilo ponudbo gradbenih in obrtniških del za izgradnjo mesnega kombinata v Klatovy. Pri tej ponudbi nastopajo samostojno, izven naše ponudbe, izvajalci instalacij, jelekne konstrukcije in hladilnih naprav. Ponudba je sestavljena na podlagi idejnih projektov s tem, da je možno zvišanje oziroma

znižanje cene za 15 %. Ponudba je že dostavljena investitorju in čakamo nadaljnjih razgovorov.

Prav tako pripravljamo ponudbo za izgradnjo »Cutisina« v Hrabčovu. Tudi ta ponudba bo izdelana na podlagi idejnih projektov s tem, da bo možno delno odstopanje navzgor oziroma navzdol. Vse ponudbe se pripravljajo oziroma so se pripravljale v fiksni ceni, vezane so pa na spremembo v ceni materialov, predvsem materialov, ki so predvideni iz CSSR.

Upamo, da bodo naša prizadevanja, trud in stroški, ki jih vlagamo v izdelavo zgoraj navedenih ponudb, poplačani ter da bomo vsaj v eni ponudbi uspehi.

ANALIZA DELA SINDIKALNE ORGANIZACIJE

(Nadaljevanje s 4. strani)

organizacijo dela je porasla produktivnost dela v letu 1968 — gradb. operativna 9 %, obrati pa 6 %. Povečal se je tudi osebni dohodek v primerjavi z letom 1967, ko je znašal povprečni osebni dohodek 74.000 din s terenskim dodatkom pa 84.400 din, napram letu 1968, ko je bil povprečni osebni dohodek 74.100 din, s terenskim dodatkom pa 87.400 din. V letu 1968 so se tudi povečali skladi za 95 %. Z nabavo nove mehani-

zacije se je stanje naše mehanopremljenosti izboljšalo. V bodoče bo treba nabaviti mehanizacijo, katero nujno rabijo naša gradbišča.

Načela delitve po rezultatih dela se v naših razmerah uresničujejo z udeležbo delovnih ljudi, združenih z delom v družbeni proizvodnji, sorazmerno z udeležbo v njegovem ustvarjanju. Na dosedanjih pravilnik o delitvi osebnih dohodkov je bilo več pripomb, kot so: obračun organizatorjev proizvodnje, gibljivi del in razni faktorji. Smatram, da so ti obračuni nepravilni, ker za uspeh delovne enote niso samo zaslužni organizatorji proizvodnje, temveč vsi zaposleni na tem objektu. Posamezne delovne enote imajo boljše delovne pogoje, ki niso rezultat samo te enote, temveč celotnega podjetja, dohodki zaposlenih v teh enotah pa so precej višji, kar pa niso vedno rezultat boljšega dela in osebnega prizadevanja. S spremembo pravilnika bodo morale sindikalne podružnice dati svoje predloge za pravilno delitev dohodka in omogočiti vsem delovnim enotam enako možnost organizacije dela z enako startno osnovo. Delitev predstavlja samo en del poslovanja in razvoja, kar pomeni, da je treba politiko delitve obravnavati kot del skupne poslovne politike delovne skupnosti. Sindikati morajo predstavljati najširšo družbeno platformo, ki bo vzpodbujala delovne ljudi, da se bodo dogovarjali o delitvi tako, da bodo samoupravne odločitve čim bolj preračunane in učinkovite. Oprerediti bo treba izplačevanje terenskega dodatka, ki naj se izplačuje izključno za delo na terenu.

Družbeno in samoupravno dogovarjanje je nova kvaliteta v razvoju samoupravnega sistema, ki daje velike možnosti za razreševanje problemov gospodarskega in političnega življenja, obenem pa nalaga sindikatom nove naloge in odgovornosti.

Družbeni dogovor mora postati zakon in obveza za partnerja ali združenja. Tak dogovor se mora dosledno izvajati. Pod pojmom samoupravno dogovarjanje razumemo v širšem smislu vse samoupravne dogovore znotraj delov-

nih organizacij, ki dobijo svoj izraz v statutih, pravilnikih in drugih samoupravnih aktih, poleg tega pa tudi samoupravno dogovarjanje znotraj širših gospodarskih zvez, kot so pri nas poslovno združenje GIPOSS. Pri poslovnem združenju GIPOSS je bil na pobudo republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev ustanovljen odbor sindikata, ki naj bi združeval in spremljal delo tega združenja med neposrednimi proizvajalci. Na žalost je ta odbor ostal samo na papirju. Naši člani pa upravičeno zahtevajo poročila o vlogi in delu tega združenja. Novo izvoljeni sekretariat naše organizacije bo moral delovati, da se poživijo sindikalno delo v združenju.

Samoupravni organi v našem podjetju so zadnje čase dosegli napredek v razpravah in zanimanju za problematiko, ki se obravnava. V teh razpravah pa se vedno oglašajo eni in isti člani. Posamezni člani mirno spremljajo razprave in z glasovanjem potrdijo sprejete sklepe, v izvrševanju sklepov pa so nedelavni. Člani samoupravnih organov bodo morali materiale, pripravljene za seje, obravnavati s svojimi volivci, izdelati in sprejeti jasno stališče ter jih posredovati in zagovarjati na sejah. Približati samoupravljanje neposrednemu proizvajalcu je osnovni cilj sindikalne organizacije. Po demokratičnih in kolektivnih javnih dogovorih o samoupravnih odnosih se morajo podrediti proizvodnemu procesu vsi proizvajalci. Tak odnos v ničemer ne zanika veljave in pomembnosti strokovnega vodenja proizvodnje. Nasprotno, od njih terja jasno opredeljene in strokovno utemeljene rešitve in odgovornost zanje. Ker se vedno večje število podjetij gradbeništva usmerja na izvajanje del na tujem, zahteva to dejstvo tudi vedno bolj organiziran nastop na tujih tržiščih. To je še toliko bolj potrebno, ker so bili v zadnjem času ugotovljeni številni primeri neorganizirane obdelave tržišča in celo medsebojnih nepoštenih tekmovalij na tujih tržiščih, kar prav gotovo ne more biti v korist delovnega človeka. Ker je večje število naših članov zaposlenih v

(Nadaljevanje na 6. strani)

Mnogo naporov in sredstev je že bilo vloženih v dela, ki bodo Celje zaščitila pred poplavami. Hudourniški potoki Koprivnica, Sušnica, Loznica, Hudinja in Voglajna so delno že regulirani ali preusmerjeni v podzemne cevovode. Cez nekaj let mesto Celje ne bo več prerezani s smrdljivimi in neurejenimi strugami teh potokov, ki kazijo izgled mesta.

Akcijski program bodočega dela

S sprejetim statutom na VI. kongresu ZKJ je sindikalna organizacija v delovni organizaciji samostojen in osnovni nosilec družbene aktivnosti. Doslednejše izvajanje družbene in gospodarske reforme stalno prinaša nove naloge, ki jih je treba reševati. Zato je potrebno vse elemente in oblike družbenega sistema nenehno prilagajati, izpolnjevati in utrjevati v skladu s samoupravnimi družbenimi odnosi in s krepitvijo vloge delovnega človeka v celotnem sistemu družbene proizvodnje. Izhajajoč iz delovnega človeka v združenem delu kot temeljnega nosilca družbene reprodukcije, se mora samoupravna struktura celotne družbe organizirati in usposobiti tako, da bo usmerjala in nadzorovala odnose proizvodnje za načeli naše socialistične družbe.

Družbeno-politično delo sindikalne organizacije v našem podjetju mora biti prilagojeno strukturi zaposlenih in organizaciji dela po naših gradbiščih, ki so razdrobljena in prostorno ločena. Nova organizacijska oblika bo omogočila bolj uspešno delo naše organizacije. Vodstvo sindikalne organizacije bo v bodoče moralo aktivneje sodelovati v perečih problemih z neposrednimi proizvajalci. Vsa vprašanja o odnosih v proizvodnji bo treba proučiti in uskladiti s pripombami delovnih ljudi, ki morajo biti neposredno obveščeni o vseh problemih celotnega podjetja.

Sindikalna organizacija mora razpravljati in zavzeti svoja stališča tj. stališča večine svojih članov do naslednjih vprašanj:

— Gospodarska problematika celotnega podjetja.

— Ustvarjanje in delitev dohodka, pri tem je treba zagotoviti večji vpliv neposrednih proizvajalcev.

— Upoštevanje dogovor o vrednotenju dela in najpozneje s 1. 3. 1969 prirediti izplačevati povišane osnove, ki so pri doseganju norme 100 % za NK 3,12 din, PK 3,30 din, K 4,45 din, ND in VK 5,50 din brez terenskega dodatka.

— Nadaljnje razvijanje samoupravljanja, povezano s poslovnostjo, organizacijo dela, strokovnostjo kadra in prevzemanjem del.

— Utrjevanje decentraliziranih organov upravljanja in prenašanje večjih pravic odločanja na te organe.

— Družbeno in samoupravno dogovarjanje se mora dosledno izvajati v življenju.

— Delovni kolektiv mora biti seznanjen o delu GIPPOS, grad. zbornice in o poslovno tehničnem

sodelovanju s sorodnimi podjetji in združenji.

— Skrbeti za zaščito in varnost pri delu, prehrani delavcev, otroško varstvo, stanovanjska politika itd.

— Do 1. 3. 1969 naj sindikalne podružnice napravijo sezname članov, ki imajo slaba stanovanja in nizke OD ter niso zmožni plačevati stanovanja v blokkih. Za pereče primere bo treba zgraditi primerna in cenena stanovanja.

— Skrbeti za pravilno uporabo sredstev, namenjenih za rekreacijo in oddih naših članov, kulturno življenje, politiko izobraževanja itd.

— Zahtevati, da se določila samoupravnih aktov dosledno izvajajo za vse člane kolektiva.

Družbeno (samoupravno) dogovarjanje

Za usklajevanje posamičnih in skupnih koristi delovnih ljudi ter za ustvarjanje skupnih podlag za reševanje posameznih vprašanj s področja pridobivanja in delitve dohodka in osebnih dohodkov, uvaja zakon o ugotavljanju in delitvi dohodka v delovnih organizacijah družbeno dogovarjanje med zvezami delovnih organizacij, sindikati in izvršilnimi organi družbeno-političnih skupnosti. Zato je sindikalna organizacija GIP Ingrad sprejela sklepe o:

— vrednotenju dela v cenikih in kalkulacijah, ki je bil sklenjen lansko leto med predstavniki gradbenih in projektantskih podjetij. Ta družbeni dogovor je potrebno vsako leto popraviti, oziroma povečati za odstotek porasta življenjskih stroškov. Spreminjanju odnosov med osnovnimi štirimi kvalifikacijami proiz-

vodnih delavcev s tem, da so vrednosti dela izražene v novih obračunskih postavkah. Najnižji osebni dohodek ob 100 % delovnem uspehu in pozitivni osebni ocenitvi naj ne bi bil v letu 1969 nižji od 600.— din.

— Razmerje med skladi in osebnimi dohodki mora po eni strani zagotoviti pokrivanje najnižjih osebnih dohodkov, po drugi strani pa ustvariti tako materialno, osnovno za podjetje, da lahko z razširjeno reprodukcijo izboljšujejo podjetja tehnologijo, uvajajo sodobnejšo mehanizacijo, ustvarjajo minimalne pogoje za bivanje delavcev v naseljih itd.

— Stališča glede terenskega dodatka so bila sprejeta na 5. redni seji Rep. odbora sindikata gradb. delavcev ter je potrebno ta stališča vključiti v družbeni dogovor med sorodnimi gradbenimi podjetji. Tudi splošna politika

osebnih dohodkov mora biti stvar družbenega dogovora.

— Sindikalna organizacija podpira združevanja in vzajemno delo v gospodarstvu, posebno še v stroki. Ta združevanja naj bi bila odraz tržne politike, skupnih nastopov pri večjih investicijah, specializacija, dopolnjevanje mehanizacije in drugo.

— Načrtovanje varstva pri delu in uresničitev teh ukrepov mora biti upoštevano v ponudbenem elaboratu in v prodajni ceni. S tem bi odpadla očitanja, da so sedanji napor za varstvo in zaščito zaposlenih dodatno breme za podjetje in da se izvajanje varstva pri delu opravlja v breme poslovnih stroškov podjetja. V vsakem primeru pa se mora skrb za varno delo še povečati in izločiti vsako tveganje za nastanjanje in povzročanje nezgod pri delu.

— Politika zaposlovanja je sestavni del poslovne politike podjetja. Zaradi tega mora biti zaposlovanje smotno, ekonomsko in obetajoče za prihodnost. V družbenem dogovoru je treba odpraviti sedanje načine prevzemanja ljudi med podjetji z raznimi obljubami, kar velja posebno za strokovne delavce. Podjetja naj zastavijo smotno kadrovske politiko z učinkovitim sistemom izobraževanja. S skupnimi prizadevanji lahko usposobimo potrebno strukturo proizvodnih in ostalih delavcev.

— Družbeni dogovor med podjetji naj določi tudi najnižje prodajne cene, neodvisno od razmer na trgu. V najnižjih prodajnih cenah morajo biti zagotovljeni neokrnjeni osebni dohodki, planirani skladi, zagotovljeno dostojno bivanje in primerna prehrana delavcev, zagotovljeno učinkovito varstvo pri delu ter sredstva za rekreacijo.

Rekreacija

— Sindikalna organizacija in podjetje sta vložila že precej naporov za razširjenje možnosti letovanja članov kolektiva. Ker pa je zanimanje posameznikov za letovanje še precejšnje, je treba ustvariti še boljše pogoje in večji izbor za letovanje ob letnih dopustih.

— Politika regresiranja je sestavni del prizadevanja za letovanje širšega kroga članov kolektiva. Posebno pozornost je treba posvetiti delavcem z nižjimi osebnimi dohodki, ki finančno ne zmorejo stroškov bivanja v počitniških domovih. V takih primerih je treba omogočiti letovanje za najnižje lastne stroške. V skladu skupne porabe naj podjetje zagotovi dovolj finančnih sredstev za uvedbo učinkovitega regresa, predvsem delavcem z nizkimi osebnimi dohodki.

— Glede na krajši delovni teden tj. proste sobote, je skrb sindikalne organizacije in podjetja, da ustvarita pogoje za dnevne izlete članov kolektiva. Ena izmed možnosti je, zagotoviti potrebno število prostorov in ležišč na Golteh in kje v bližini Celja. Finančni izdatki bodo stvar podjetja, sindikalna organi-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Analiza dela sindikalne organizacije

(Nadaljevanje s 5. strani)

inozemstvu, je potrebno organizirati sindikalne podružnice na deloviščih v tujini povsod, kjer so za to pogoji. V ta namen je treba zadolžiti aktiviste, ki odhajajo na delo v tujino, kot pobudnike za izvedbo sestankov, na katerih bo izvoljen izvršni odbor. Skupaj z organi samoupravljanja naj se reši vprašanje rednega obveščanja kolektiva v tujini o delu podjetja preko časopisov in obvestil. Zadolžiti je treba vodilne osebe v podjetju, da bodo ob priliki svojih obiskov v inozemstvu, obvezno sklicali sestanke z delavci in dali izčrpna poročila o vseh vprašanjih, ki jih zanimajo. Sindikalna organizacija mora z organi samoupravljanja najti najustreznejše rešitve za zagotovitev samoupravnih pravic, v statutu in splošnih aktih podjetja. Treba je poskrbeti za dobro obveščenost kolektiva v vseh vprašanjih, vezanih na delo v tujini, posebno še o doseženih ekonomskih rezultatih na teh deloviščih. Ena izmed glavnih nalog sindikata v naslednjem obdobju je boj za povečanje splošne izobrazbe in strokovnosti naših članov, tako za-

radi izpolnjevanja nalog gospodarskega in družbenega razvoja, kakor tudi zaradi popolnejšega uveljavljanja njihove vloge v družbi. Glede organiziranega in strokovno zastavljenega dela na področju izobraževanja, je v naši delovni organizaciji nujno potrebno zaostri zahtevo po strokovnem izobraževanju delavcev, ki nimajo ustreznih strokovnih kvalifikacij. Kadrovska komisija je že napravila plan izobraževanja v zimskem času, to je v tako imenovani mrtvi sezoni gradbeništva. Delovni in življenjski pogoji naših delavcev so zadovoljivo urejeni. Stanovanja so v zidanih in ogrevanih stavbah. Prehrana je urejena preko obrata družbene prehrane podjetja in se dostavlja na gradbišče. Varnosti pri delu bo potrebno posvetiti več skrbi in upoštevati povsod pravilnike o varnem delu. Za novo sprejete delavce je treba organizirati kratak uvajalni tečaj o varnosti. Največ nesreč pri delu je iz nepoznavanja predpisov ali malomarnega odnosa do zaščitnih sredstev. Sindikalna organizacija bo v bodoče morala organizirati več skupnih srečanj, na

katerih bi se člani medsebojno spoznali. Organizirati je treba dnevno rekreacijo v obliki športnih srečanj med posameznimi ekonomskimi enotami. Taka srečanja so priljubljena med našimi člani.

Zaradi omenjenih nalog v poročilu in delovnem programu, je nujno sodelovanje vseh družbeno-političnih dejavnikov in samoupravnih organov v podjetju. Moram omeniti prav dobro sodelovanje in pomoč pri političnem delu osnovne organizacije ZKS in mladinske organizacije. Njihovi posamezni člani so se aktivno vključili v delo sindikalne podružnice ter v teh organizacijah aktivno reševali tekočo problematiko organizacije. Samoupravni organi upoštevajo predloge posameznih organizacij in odborov.

Aktivnost sindikalne organizacije je odvisna od vseh članov sindikata, posebej pa še od aktivnosti izvršnih odborov sindikalnih podružnic, sekretariata in konference. Prosimo novoizvoljene člane teh odborov, da zavestno sprejmejo njim zaupano funkcijo in jo v svoji dveletni mandatni dobi častno izpolnijo.

sindikalne podružnice

zacija pa mora s pravilno propagando predočiti članom potrebo po dnevnih odmorih in izletih.

— Pravilnemu koriščenju prostega časa, predvsem popoldanskega, je treba posvetiti več pozornosti kot doslej. V večjih naseljih, kot je v Celju, Storah in v Ljubljani, je treba organizirano predvajati filme, uvesti predavanja organizirati krajše izlete v naravo in drugo.

— Športna dejavnost se je v podjetju dokaj uveljavila, kar velja še posebej za tekmovalni šport. Sindikalna organizacija smatra za potrebno, da se da

Družbeni standard

— Že osvojeno načelo sindikalne organizacije podjetja je, da naj se v okviru možnosti zgradi cenena stanovanja, ki jih sedaj ni na razpolago, za socialno šibke člane kolektiva. Znano je, da bo podjetje pri teh svojih prizadevanjih naletelo na mnogo težav, tako v pogledu lokacije, gradbenih dovoljenj, stanovanjskega minimuma itd., vendar je potrebno vztrajno prizadevanje za uresničitev te zamisli. Podjetje zaposluje precejšnje število čla-

Samoupravljanje

— Z dopolnjeno organizacijo podjetja v letu 1968 je bil v samoupravni strukturi dan poseben poudarek zboru delovnih ljudi po posameznih gradbiščih in obratih. Skupna ugotovitev je bila, da zbori delovnih ljudi po enotah niso zaživi ter ta osnovni neposredni sistem samoupravljanja ni dobil tiste vloge, ki mu jo splošni akti podjetja nalagajo in določajo. Naloga sindikalne organizacije je, da skupaj z vodstvom enot in predsedniki zbora delovnih ljudi organizirajo vsakomesečne sestance, kjer naj se obravnava tekoča problematika. S takim načinom bomo učinkovito organizirali tudi obveščanje delavcev o vseh dogajanjih v podjetju, od neposrednih proizvajalcev pa dobili koristne nasvete za odpravo pomanjkljivosti in nadaljnje poslovanje.

— Večkratni so očitki, da člani delavskega sveta in upravnega odbora ne poznajo svoje volivce o sklepih sej in zasedanj ter da se tudi predhodno ne posvetujejo s sodelavci o problematiki in stališčih, ki naj jih na zasedanjih zastopajo oziroma zavzemajo. Tudi na tem področju bo naloga sindikalne organizacije, da poglobi vez med volivci in izvoljenimi ter tako povzroči, da bo mnenje večine vedno prisotno pri oblikovanju in sprejemanju sklepov.

— Podjetje stoji neposredno pred volitvami v samoupravne organe tj. v delavski svet podjetja, upravni odbor, svete ekonomskih enot in predsednike zborov delovnih ljudi. Sindikalna organizacija ima na tem področju ogromno dela. Predvsem je treba sestaviti profil kandidatov za delavski svet in ostale organe upravljanja ter skupno s kolektivom izbrati najboljše v organe upravljanja.

Delo v inozemstvu

Z ozirom na to, da se je tudi Ingrad vključil na delo v inozemstvu, je skupna skrb, da se

DELEGATI ZA MEDOBČINSKO KONFERENCO SINDIKATA GRADBENIH DELAVCEV

Berčnik Franc
Bandič Jerko
Čmak Lea
Hladnik Silvo
Krajnc Alojz
Košenina Maks
Kovač Milan
Kučner Ivan
Kovač Hilda
Klenovšek Stefan
Lakovič Alojz
Magajna Alojz
Mirnik Karl
Medved Miro
Okrogar Bojan
Rihteršič Leopold
Slemenšek Alojz
Skubic Drago
Tominc Slavko
Vrbnjak Franc
Vrbnjak Vinko

Sekretariat sindikalne organizacije v našem podjetju

Klenovšek Stefan, predlagan za predsednika — 33 glasov; Andolšek Bogo, zaključna dela — 39 glasov; Ajdnik Ivan, Slov. Konjice — 33 glasov; Balek Jože, Medlog — 38 glasov; Čmak Lea, skupne službe — 38 glasov; Jukčič Ante, Medlog — 36 glasov; Krajnc Alojz, sektor Celje — 41 glasov; Košenina Maks, Zalec — 38 glasov; Mestrič Rudi, Ljubljana-Trbovlje — 40 glasov; Mešl Jože, centralni obrati — 39 glasov; Medved Miro, skupne službe — 38 glasov; Mirnik Karel, Store — 37 glasov; Magajna Alojz, Medlog — 38 glasov; Slemenšek Alojz, zaključna dela — 38 glasov; Skubic Drago, skupne službe — 39 glasov.

Nadzorni odbor: Crepinšek Silva, predlagana za predsednika — 30 glasov; Penič Jože, skupne službe — 26 glasov; Šmuc Maks, montažna gradnja — 26 glasov.

enak poudarek tudi športu za rekreacijo, zgot naj v ta namen športno društvo organizira več medsebojnih srečanj v vseh panogah športa za namene rekreacije.

Izobraževanje

— Podjetje ima za tekoče leto zelo obširen program izobraževanja. Prednjači strokovno izobraževanje glede na zahteve delovnih mest, uvajanje novitet v proizvodnji, nove mehanizacije itd.

Naloga sindikalne organizacije je, da skupaj s strokovno službo sodeluje pri izboru kadra, pri čemer morajo imeti prednost obetajoči kadri. Le s skupnim prizadevanjem bo možno učinkovito uresničiti izredno zahtevno nalogo na področju strokovnega izobraževanja.

— Program izobraževanja za leto 1969 vključuje tudi splošno izobraževanje. Nosilec akcije naj bo Delavska univerza, sindikalna organizacija in strokovna služba pa naj s primerno propagando in prepričevanjem da vzpodbudo, da čimveč članov kolektiva dokonča osemletko.

— Družbeno-ekonomsko izobraževanje je sicer sestavni del strokovnega in splošnega izobraževanja vendar je potrebno obravnavati tudi kot posebno kategorijo znanja. Tu so mišljeni predvsem seminarji za politične in družbene organizacije. Osnovna organizacija sindikata naj se poveže z medobčinskim odborom sindikata gradb. delavcev ter Rep. odborom gradb. delavcev, da ne bi na raznih nivojih organizirali seminarje z isto vsebino, vendar z različnim uspehom. Enaka ugotovitev velja za seminarje ostalih organizacij (ZP, mladine, organov samoupravljanja in drugih).

nov kolektiva z nizkimi osebnimi dohodki in je za mnoge plačevanje stanarine v blokih z večjo stanovanjsko površino, zelo problematično ali celo nemogoče.

— Politika dodeljevanja stanovanj je sicer pristojnost DS in njegove komisije, vendar naj v bodoče pri tej tako važni družbeni dobrini sodeluje tudi sindikalna organizacija. V splošnem aktu podjetja je potrebno določiti natančne kriterije in pogoje, po katerih je posamezni član kolektiva upravičen terjati stanovanje. V prvi vrsti je treba določiti določeno zaposlitev pri podjetju, ki poleg ostalega pogojuje pravico do pridobitve družinskega stanovanja. Mimo teh ugotovitev pa naj bo skupno prizadevanje organov upravljanja, strokovnih služb in sindikalne organizacije za čim večje vlaganje posameznikov za gradnjo ali nakup družinskih stanovanj.

— Sindikalna organizacija naj v svoj delokrog vključi tudi občasne preglede dnevnih prostorov in delavskih naselij za bivanje delavcev, posebno na dislociranih gradbiščih. Taka akcija je potrebna, da se odpravi primitivizem in včasih nemogoči pogoji za bivanje delavcev, tako v dnevnih prostorih kot v ostalih bivališčih.

— Sestavni del skrbi za delovnega človeka je tudi urejena prehrana. Na vseh stalnih večjih gradbiščih ima podjetje sicer urejene obrate družbene prehrane, ki bolj ali manj zadovoljivo rešujejo problematiko prehrane zaposlenih. Potrebno je, da oživi delo abonentskih svetov po posameznih obratih družbene prehrane, kontrolira kalorična vrednost in količina hrane ter skupno prizadevanje za ekonomsko poslovanje teh obratov.

ustvarijo pogoji, ki jih imajo delavci v domovini. Ta skrb se naša predvsem na delovne pogoje, prehrano in bivanje. Nadaljnja skrb za zaposlene v inozemstvu mora biti izražena v vseh samoupravnih pravicah in delitvi osebnih dohodkov, ker tudi ti delavci ustvarjajo dohodek za podjetje. V okviru možnosti je v inozemstvu treba razporediti delavce v večje formacije po posameznih gradbiščih ter izvoliti sindikalne zastopnike ali poverjenike, ki bodo sproti seznanjali ostale o problemih doma, posebej pa še podjetja.

Sindikalna konferenca je posebej poudarila potrebo po enotnosti podjetja, predvsem v pogledu gospodarjenja. Škodljivo je namreč, da se pojavljajo različne težnje, ki niso koristne za podjetje kot celoto. Nadalje je bilo ugotovljeno, da slavi podjetje v letu 1969 obletnico ustanovitve podjetja. Razmisliti je treba, na kak način bo podjetje proslavilo ta svoj jubilej. Morda bi bilo možno z manjšimi stroški organizirati proslavo, združeno s podelitvijo jubilejnih nagrad ali podobno.

Jože Firšt

Egidij Janežič

Z zakasnitvijo smo prejeli slike še dveh naših jubilarov. Predstavljamo vam tov. Janežič Egidija — upokojeni delavec je bil 20 let pri podjetju, in tov. Firšt Jožeta, ki je že 15 let član našega kolektiva. Čestitamo!

KAKO GOSPODARITI Z MATERIALOM?

Dobro gospodarjenje z materialom na splošno je v naši družbi še velika naloga v bodočnosti, če hočemo dvigniti življenjski standard.

Nikakor se ne moremo zadovoljiti s podatki statistike ki jih slišimo na raznih konferencah, simpozijih ali pa beremo v časopisju. Članek »Standard v smetnjakih« v časopisu NOVI TEDNIK št. 1/69 nam dovolj nazorno prikaže, kaj je ugotovila akcija v nekaj urah v Celju. V osmih smetnjakih je bilo najdeno več kot 2 kg kruha — v Celju pa imamo približno 1400 smetnjakov, to je po verjetnostnem izračunu 600 kg odvrženega kruha v enem dnevu. Prikaz je porazen za naše gospodarjenje na splošno.

Kaj pa gospodarjenje z materialom v panogi gradbeništva?

Ce pričnemo že pri temeljih, bi bil lahko marsikak kubik betona prihranjen pri pravočasno podani nivoletni objekta ali pa ugotovljena prava nosilnost tal. Tudi pri markah betona MB 70-110 bi bila štednja priporočljiva. Dodajanje kamenja v večje temelje se je skoraj opustilo, čeravno bi bila cena na več gradbiščih ugodnejša — kvaliteta pa ista. Kletno zidovje moramo, zaradi nezapolnjenih gnezd, krpiti naknadno, da so zidovi ravni. Pri glajenih betonih pa sploh nimamo sreče, čeravno so opaži iz blejskih opaž plošč, ki naj bi bile ene od najboljših opažev, razen jeklenih. Omembe je vredno tudi nepravčasno ali prekomerno naročanje betonskih mešanice v betonarnah, ker preostanek se običajno izgubi nekje v zasipu.

Z vsjo razpadlo, še ne dovolj vezano in razbito opeko v letu 1968 na gradbiščih v Celju in bližnji okolici, bi bilo možno po-

Piše SLAVKO KUKOVEC,
predsednik glavne
inventurne komisije

zidati nekaj lepih dvojčkov ali individualnih hišic. Pred leti, ko se je zidalo z zidno opeko, so se polovičke in četrtinke lahko pri vestnem delu uporabile, danes pa, pri zidakih z 12, 10, 8 enotami je drug gospodarski račun, ki ga marsikdo ne upošteva in to predvsem zato, ker nič ne bremeni izgube.

Nepravočasna naročila, časovno preobremenjeni proizvajalci, torej neplansko delo in avtoprekucniki pokažejo svoje.

Tudi preveč naročene in dobavljene količine na en objekt, kršijo gospodarnost z materialom, kajti dinar je vedno dinar, tudi če propade.

Opazi betonskih konstrukcij, predvsem glajeni, povzročajo večje škode. Že pri sami sestavi nihče ne uporablja kratic, ki so 15 do 20 % cenejše od standardne dolžine 4 m. Po končanem delu objekta pa se vrača v centralno skladišče le malo še kaj uporabnega. Kje so normativi 3 do 5-kratnega koriščenja rezanega lesa? Za diwidag plošče ali blejske opaže je normativ 15 do 25-kratne uporabe, vprašanje pa je, če je to povsod v gradbe-

ništvu doseženo. Uporaba rezanega lesa pri naročilih ni navedena po kvaliteti — klasi, čeravno bi to ceno zniževalo. Uporabljamo in razrezujemo plohe, ki so nalašč pripravljene za odre in zato tudi okovani. Kritike naših gozdarskih in lesno industrijskih strokovnjakov, ko ogledujejo naše objekte, nam očitajo, da uporabljamo za navadne opaže I. in II. klaso rezanega lesa. Res je, da lesno industrijski obrati ne morejo dobaviti le IV. in V. klaso rezanega lesa, ker tega kot dobri gospodarji niti ne morejo oziroma ne smejo pridelati, da bi zadostili potrebam gradbeništva, pač pa bi se izplačalo sortiranje in izločanje boljših kvalitet vsakomur ki želi štediti. Ostrejša in lesne konstrukcije se danes dimenzionirajo z nemogočimi dimenzijami, ki zahtevajo debelino surovine, ki že skoraj več ne obstoja v naših gozdovih. Treba bi bilo sestavljati manjše dimenzije v večje prereze, z dodajo železnih veznih elementov ali pa jih lepiti. V tem pogledu smo zelo malo napredovali. Pri kritju strešin bi se, pri malo večji pozornosti projektantov, pri-

štedile cele vrste salonitnih plošč ali pa pločevine, če bi upoštevali dimenzije na trgu obstoječih kritnih elementov. Priporočila se kontrola, predvsem pri solidnosti izvajanja kritin, da ne bo stalnih reklamacij zamakanja, ki povzročajo hudo kri in škodujejo renomeju podjetja.

Nepohodne strešine bi bilo potrebno obvezno zaščititi, vsako naknadno delo na njih pa zabraniti ali pa predhodno strokovno

zaščititi z odgovornostjo izvajalca dela.

Priložen posnetek prikazuje nezaščitene strešine »Preskies izvedbe«. Kdo naj odgovarja za sigurno zamakanje?

Pri instalacijah je treba omeniti, da kljub dobro izvedenemu delu v času izvajanja, pride do takih poškodb po drugi osebi (kdo?), da večkrat ni možno spraviti okvare v prvotno stanje ali pa se okvare pojavijo šele po

Obveščamo vse člane kolektiva, da je komisija za družbeni standard na svoji seji dne 7. 2. 1969 sprejela sklep, da bo sprejemala prošnje za denarno posojilo za individualno gradnjo stanovanj do 30. marca 1969. Po tem datumu v letošnjem letu komisija takih prošenj ne bo več obravnavala.

Vse prošnje, ki so prispele v letu 1968, bodo upoštrevane poleg prošenj, prispelih do zgoraj navedenega datuma.

Prosimo vse nadrejene, da z vsebino tega dopisa obvestijo člane kolektiva, da bodo pravočasno obveščeni.

Slika dovolj zgovorno govori o našem gospodarjenju z materialom. Odkod in zakaj toliko lesa na že izgotovljeni strehi? Ali ni tako ravnanje tudi povod in vzrok za kasnejše zamakanje in popravila?

končanem delu na objektu. Tu je vsa gospodarnost v narekovaju. Morebitna nabava in uporaba cenenih materialov v korist izvajalca, naj se po nadzornih službah zabrani in sproti izloča.

Pri vgrajevanju železnih elementov oz. konstrukcij, naj se pazi na dobro prvo minimiranje in očiščenje — obrus zvarov, da ne bo ponovnega pleskanja in škode na materialu. Sidranje naj bo tako globoko, da se ne ruši stena pri vsakem prijemu.

Mizarska dela, oziroma izdelki, se izdelujejo v glavnem iz umetno osušenega rezanega lesa oziroma lesnih industrijskih izdelkov, kar se na gradbiščih ne upošteva. Te izdelke še vedno vgrajujejo mokre ali pa deponirajo v najbolj vlažnih prostorih (les posušen do 12 % vlage). Suha montaža bi bila za imenovane izdelke nujna in suha, ne pa skoro klasična z zameti. Minimalni profili lesov, ki jih uvaja suha montaža, ne prinesejo direktne vlage. Z ene strani hočemo poceniti in štediti pri uporabi mase rezanega, osušenega lesa, z druge strani pa si sami škodujemo, ker nastopajo zvijanja, velike rege itd., kar zahteva velika popravila. Naš trg ne nudi kvalitetnega okovja uvoz pa zaenkrat še ni ugoden v ceni.

Problem zase so zaključna dela na objektih, ki zadržujejo sredstva in rok dogotovitve. Zaključni obrtniki pridejo prepozno na objekt, pa še takrat večkrat prezgodaj, torej temu je nekdo kriv. Verjetno operativni plan ni po posameznih panogah pravočasno izveden in daje vedno večjo zamudo. Gneča, ki nastopi pri zaključnih delih, ponavadi povzroči škodo na posameznih delih objekta, daje velike stroške na materialu in delu.

Naše bogastvo, če ga lahko tako imenujemo, bomo ohranili le z racionalnim delom, ki upošteva normativ materiala in dela po enoti.

Beseda mladim

Letna konferenca ZM je za nami. Pregledali smo naše delo in si začetali naloge za delovno obdobje — 1969. leto. Na konferenci je bilo izvoljenih 75 novih članov, ki bodo sestavljali konfe-

Piše DARINKA MASTNAK

renco aktiva. Za predsednika predsedstva je bil izvoljen Anton ASKERC, ki ima za tako funkcijo dovolj izkušenj, saj je že opravljal delo predsednika aktiv.

Poleg predsedstva so pomembnejši organi konference še komisije in sicer:

- za strokovno izobraževanje mladih,
- za medsebojne odnose,
- za kulturno delo in
- komisija za šport (ki se bo povezala s športnim društvom podjetja).

Ne upamo, verjamemo, da bo njihovo delo dobro, saj je praksa pokazala, da je lažje takrat, kadar pride do konkretnih zadolžitvev.

Ugotovili smo, da je bila mladina Ingrada v letu 1968 aktivna in zato na seznamu vodilnih aktivov v celjski občini. Delo, ki je pokazalo lepe rezultate je treba nadaljevati, še izpopolnjevati z novimi idejami in še bolj širimi oblikami združevanja mladine v tako velikem kolektivu kot je naš. Pri tem imajo odločilno vlogo tudi mladi komunisti OOOZ podjetja. Rešiti pa bo treba še vrsto vprašanj, kot npr.: organiziranost mladih na sektorju Ljubljana, pritegnitev mladi-

ne k ustvarjalnemu delu itd. Tudi sodelovanje in vloga družbeno političnih organizacij v podjetju je važno vprašanje.

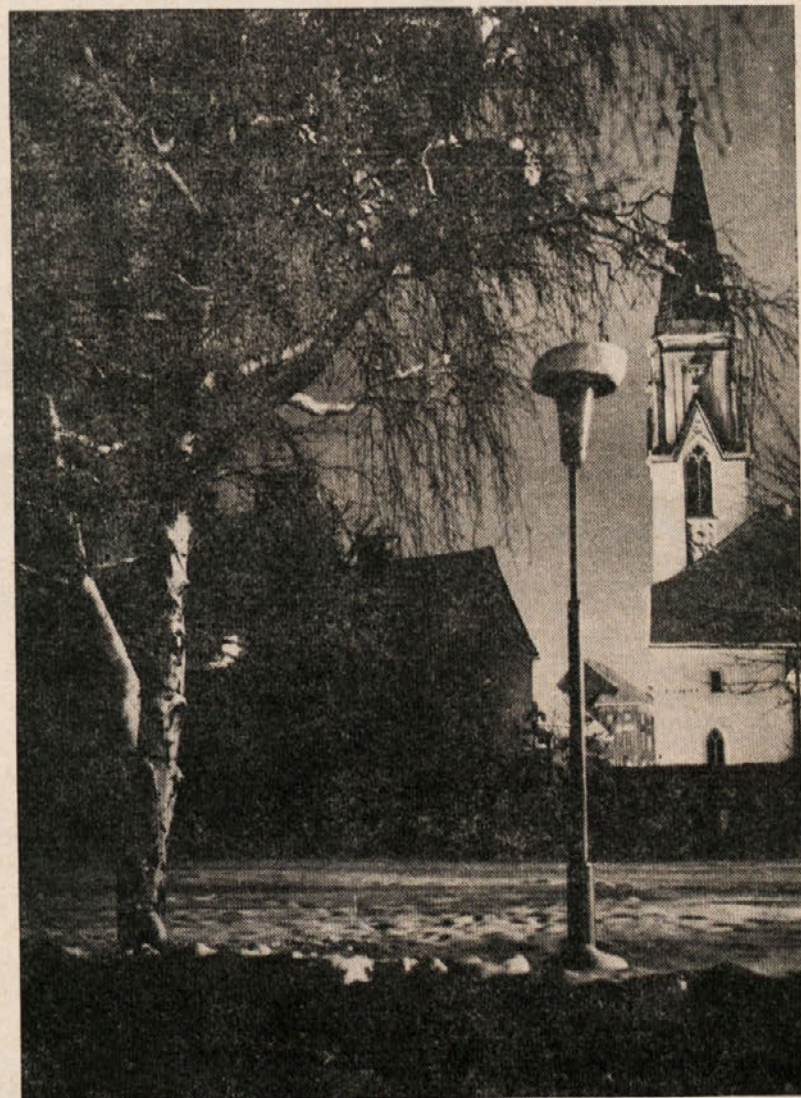
V zelo kratkem času se bodo lahko videli že prvi rezultati dela nove konference in predsedstva. Za delo mladih pa bi se morali zanimati ZK in člani sindikalne organizacije. Napake in probleme naj bi odpravljali s skupnimi močmi. S takim delom bomo ne samo dosegli ugled podjetja, ampak tudi izboljšali življenjski standard vsakega zaposlenega. Ni to samo stvar strokovnjakov, še predobro vemo kakšne so njihove naloge in delo, temveč vsakega samoupravljalca, ki je pri tem sodeluje.

V zadnjem času je slišati negotovanja, da je težko pritegniti, še težje pa izvoliti člana kolektiva v vodstvo kakšne organizacije. Tudi to je problem, ki ne dovoljuje, da gremo mimo njega, saj se lahko še kako maščuje. Ali ni tu načeto vprašanje discipline in reda delavcev in to od delavcev v neposredni proizvodnji do delavcev za pisalnimi mizami. Kaj se pri tem zvedamo, da prihajajo v kolektiv novi člani in to predvsem mladi, ki zelo hitro razložijo, kaj je prav in kaj ni. Naj zaključim razglabljanje s tem, da bo zadovoljnost kolektiva največja takrat, ko bo vsak posameznik začutil, da je resnični samoupravljelec, da je neobhodni člen verige in da ve, da se o njem vodi evidenca ne samo za to, kako opravlja delo na svojem delovnem mestu in kaj vse se od njega pričakuje in zahteva, ampak tudi o tem, kakšni so njegovi življenjski pogoji potem, ko mu pisk naznani konec delovnega časa.

Zavedajmo se, da preživimo dobršen del dneva na svojih delovnih mestih, na katera naj bi se vračali dan za dnem z veseljem in kasneje ugotavljali dobre delovne rezultate. Naj tu omenim še dobre medsebojne odnose, ki so za tako delo neobhodno potrebni. Ker pa tega vsega ni niti pri nas, niti v drugih delovnih kolektivih, je torej tudi tu bistvo dela družbeno političnih organizacij. Ne gre torej pri tem samo za udeležbo mladih ampak vseh tistih, ki se vse predradi odmikajo družbenemu delu in nadaljnji graditvi našega socializma.

ŠTEVILČNO STANJE MLADIH NA DAN 22. 1. 1969

Direkcija	27
Sektor Celje (montažna gradnja, Store, Zalec, Sl. Konjice in ostala gr.)	102
Sektor Ljubljana	85
Obrat Medlog	22
Zaključna dela	19
Kovinski obrati	58
Oddelek za strokovno izobraževanje (vajenci)	114
Zaposleni delavci v inozemstvu	55
SKUPNO	460

Celotni ambient srednjeveškega mesta Celja je z adaptacijo cerkve zopet »zaživel« in vzbuja estetski užitek dobrega urbanističnega oblikovanja.

OTROŠKI DODATEK

Po 54. členu zakona o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 43 67), mora organ, ki odloča na prvi stopnji o pravici do otroškega dodatka, vsako leto, najpozneje do 1. aprila, ugotoviti na podlagi dokazil, ki jih mora upravičenec vsako leto predložiti, ali pravica do otroškega dodatka še obstoji.

Glede na citirani člen zakona morajo vsi dosednji upravičenci do otroškega dodatka, ki menijo, da jim dodatek pripada tudi za leto 1969, na novo vložiti zahtevek, sicer se jim izplačevanje dodatka s 1. 4. 1969 ustavi.

Upravičenci vložijo zahtevek na obrazcu »IZJAVA V ZVEZI Z UGOTAVLJANJEM UPRAVIČENOSTI DO OTROŠKEGA DODATKA ZA LETO 1969«. Zavarovanci, ki povsem na novo uveljavljajo pravico do otroškega dodatka, vložijo zahtevek na obrazcu »PRIGLASNICA ZA OTROŠKI DODATEK«. Tiskovine se dobijo v naših knjigarnah.

Pravilno in točno izpolnjeni »IZJAVI« morajo upravičenci

priložiti dokazila o vseh dohodkih, ki jih je njihovo gospodinjstvo imelo za leto 1968, razen tistih dohodkov, ki so jih upravičenci ali člani njihovega gospodinjstva prejeli od Zavoda za socialno zavarovanje, kar pa naj v izjavi navedejo, to so npr.: pokojnina, nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni in nadomestilo ob porodu.

Delovna organizacija, pri kateri je upravičenec zaposlen, izda potrdilo o izplačanem osebnem dohodku in nadomestilih na hrbtni strani »Izjave«. O dohodkih in nadomestilih, ki jih je upravičenec prejel pri drugi delovni organizaciji, ta izda potrdilo na že vpeljanem obrazcu DZS — 8.38. Isto velja za osebni dohodek in nadomestila upravičencevega zakonca.

Glede osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti veljajo potrdila, ki so bila predložena v letu 1968, tudi za leto 1969, če med temi ni nastala sprememba glede lastništva, površine ali kulture zemljišča.

Kom. zavod za soc. zavarovanje Celje

OBVESTILO

Z namenom, da se uredi evidenca volilnih upravičencev območja občine Celje, poziva oddelek za splošne zadeve občine Celje vse občane — volilne upravičence, da preverijo, če so vpisani v volilni imenik. Posebno velja to za vse tiste osebe, ki so spremenile naslov stalnega prebivališča, ali so se priselile na območje občine Celje.

Spremembe se prijavijo pri oddelku za splošne zadeve, Trg Svobode 9, soba št. 82 vsak delovni dan, razen sobote.

Iz pisarne oddelka
za splošne zadeve
Skupščine občine Celje

Analiza nezgod pri delu za leto 1968

V letu 1968 smo imeli 83 poškodb pri delu, od tega:

50 lažjih primerov,
11 srednje težkih poškodb,
21 težkih primerov,
1 smrtni primer pri porušitvi
žerjava v Trbovljah.

Od 83 poškodb je bilo 16 prometnih poškodb:

9 na poti na delo,
4 na poti z dela,
3 med službo.

Z ozirom na 1416 zaposlenih v letu 1968 znaša 83 primerov 5,88 odstotkov. V primerjavi s prejš-

njimi obdobji se število poškodb zmanjšuje.

Zaradi poškodb pri delu smo v letu 1968 izgubili 8.368 ur ali 1046 delovnih dni, kar je napram 12.288 izgubljenim delovnim uram v letu 1967 zmanjšano za 32 %.

Za nezgode pri delu smo izplačali 20.460,15 din. Vendar so to čisti stroški, ki se zelo povečajo ob upoštevanju izgube delovne sile poškodovancev, sodelavcev in materialnih izgub. Po približnih ocenitvah znašajo preko 250.000,00 din.

Po posameznih enotah je bilo v letu 1968 naslednje število poškodb:

3. Nesmotno, nepazljivo delo	21
4. Zaradi slabe organizacije dela	5
5. Ker delavec ni imel primernih poklicnih izkušenj in kvalifikacij	4
6. Neuporaba osebnih varovalnih sredstev	16
7. Na poti v službo — zaradi slabih poti, neprevidnosti drugih	16
8. Razni drugi vzroki	14

Izletnikovi strokovni in turistični izleti

Celjski Izletnik je za letošnje prvo polletje pripravil vrsto zanimivih izletov v tujino. V tem sestavku bi radi opozorili samo na naslednje, kar bo zanimalo širši krog ljudi. V mesecu aprilu bodo peljali v MÜNCHEN na 21. sejem obrti trije Izletnikovi avtobusi, zatem bo izlet v Stuttgart za pet dni na veliko razstavo gostinske opreme. Proti kraju meseca bodo odpeljali trije avtobusi Izletnika — izletnike v HOLANDIJO na veliko cvetlično povorko in v DORTMUND na največjo cvetlično razstavo v Evropi. Velik izlet proti koncu aprila pa bo tudi v SKANDINAVIJO, za katerega je še nekaj prostih mest.

Za zaključek bi opozorili še na naslednje. Ob koncu meseca aprila bo tudi velik graški sejem, istočasno pa bo v Gradcu gostovala Dunajska drsna revija s sporedom, ki se razlikuje od one, ki je bil v Celovcu. Programe za vsa potovanja dobite v vseh Izletnikovih poslovalnicah.

DELOVODJE, MOJSTRI!

Pred začetkom vsakega dela opozorite delavca na nevarnosti. Seznanite jih z varnostnimi merami in ukrepi ter jim dajte na razpolago vsa osebna varovalna sredstva.

	L	SR	T	SM	Skupaj	Od tega prometnih
Medlog	—	3	2	—	5	—
Montaža	—	—	1	—	1	—
Zaklj. dela	3	—	4	—	7	2
Store	2	1	3	—	6	1
Konjice	7	3	1	—	11	1
Žalec	5	—	—	—	5	2
Celje	6	1	4	—	11	4
Centr. obrati	7	2	1	1	11	2
Trbovlje	11	1	2	—	14	2
Ljubljana	8	—	1	—	9	9
Uprava	1	—	2	—	3	2
Skupaj:	50	11	21	1	83	16

Število poškodb po mesecih v letu 1968:

januar 9, februar 2, marec 5,
april 9, maj 8, junij 8, julij 8,
avgust 9, september 2, oktober 9,
november 8, december 6.

Število poškodb po dnevih v tednu v letu 1968:

	1968	1967
ponedeljek	19	23
torek	11	16
sreda	12	25
četrtek	20	17
petek	14	15
sobota	6	19
nedelja	1	2

Število poškodb po urah v dnevu za leto 1968:

v 1. uri	4
v 2. uri	10
v 3. uri	7
v 4. uri	9
v 5. uri	9
v 6. uri	6
v 7. uri	11
v 8. uri	7
v 9. uri	—
v 10. uri	4

VZROKI POŠKODB:

1. Ker stroji niso pravilno vzdrževani, neurejeni za varno delo 3
2. Zaradi nepravilno zgrajenega ali vzdrževanega delovnega mesta 22

Se vedno so deljena mnenja strokovnjakov o skladnosti fasad »stare« grofije in »nove« študijske knjižnice. Velike količine snega pa so tudi ta del mesta začasno izolirale od vsakega prometa.

ZANIMIVOSTI IZ GRADBENIŠTVA

Nova proizvodnja zidakov t-12

Naši obrati za proizvodnjo gradbenega materiala v Medlogu proizvajajo za zidavo zunanjih zidov dve vrsti zidakov iz enozrnatega betona in sicer V12 in T12, velikosti $19 \times 29 \times 59$ cm.

Pri zidakih za zunanje zidove sta osnovni zahtevi nosilnost in toplotnoizolacijska sposobnost. Ti dve lastnosti pa sta običajno v obratnem sorazmerju, kar pomeni, da moramo iskati najbolj ugodno razmerje med obema lastnostima. Po našem proizvodnem postopku zidakov z vibriranjem dosega trdnosti ne predstavlja problem. Običajno so trdnosti betonskih zidakov višje od zahtevanih. Problem je le v doseganju zadovoljive toplotnoizolacijske sposobnosti.

Pretežni del Slovenije pripada tretji klimatski coni, kjer so kriteriji za toplotno izolacijo objektov naistrožji. Predpisani koeficient »K« znaša za zunanje zidove v tej klimatski coni 1,10 kcal/m²h°C. To vrednost dosežemo z zidom iz polne opeke debeline 51 cm, ki je obojestransko ometan ali z zidaki V12, ki so na zunanji strani obloženi na primer s styroporom debeline 2 cm ali opečnim porolitom debeline 5 cm. Da bi odpravili to dvoslojnost zidov, ki je zahtevna za izvajanje, smo skušali zboljšati toplotno izolacijsko sposobnost zidakov. To nam je uspelo na dva načina in sicer:

- s spremembo agregata in
- s spremembo oblike zidaka.

S tem, da smo namesto peska uporabili žlindro, se je zboljšala toplotna izolacijska sposobnost za okrog 27 %. Ti žlindrini zidaki po svoji toplotnoizolacijski sposobnosti, kakor tudi po trdnosti, odgovarjajo predpisom in JUS standardom z oznako TBB-25 1.33/75 JUS U. N. 1.100. Dosežene trdnosti so povprečno 86 kg/cm².

Druga izboljšava zidakov je bila dosežena s spremembo oblike zidaka. Z novim strojem smo pričeli izdelovati zidake mrežaste strukture z oznako T12. Po aproksimativnem termičnem iz-

računu je izolacijska sposobnost tega zidaka za 25 % boljša od zidaka V12.

Že večkrat objavljen, pa še vedno lep posnetek »Splavarja« pred mostom v mestni park. Pravilno dimenzioniran in situiran spomenik tudi v samostnih zimskih večerih s svojo prisotnostjo oživilja okolico.

Ce združimo obe ugotovitvi, lahko rečemo, da bo zidak T12 izdelan iz žlindre, odgovarjal vsem zahtevam in bo po svoji toplotnoizolacijski sposobnosti daleč presegal zid iz polne opeke in opečnih ali betonskih votlakov.

Odnos izolacijskih sposobnosti med vrstami zidov iz različnih zidakov je razviden iz naslednje tabele:

Vrsta zidu	Debelina zidu brez ometa	Za ne-ometan zid	Za ometan enostr. zid	Za obojestransko ometan zid
1. zid iz polne opeke	58	1,45	1,58	1,34
2. zid iz polne opeke	51	1,15	1,11	1,09
3. zid iz opečnih votlakov	50	1,57	1,52	1,27
4. zid iz betonskih volakov V12	50	1,45	1,40	1,36
5. zid iz žlindrinah volakov V12ž	30	1,06	1,04	0,99
6. zid iz betonskih votlakov T12	30	1,09x	0,89x	0,87x
7. zid iz žlindrinah votlakov T12ž	30	0,80x	0,64x	0,63x

Vrednost »K« za zidove iz zidakov T12 in T12ž so dobljene z aproksimativnim izračunom, ker toplotnoizolacijska sposob-

nost še ni laboratorijsko ugotovljena — zato so možna manjša odstopanja od realnih vrednosti.

Začetek serijske proizvodnje je predviden spomladi 1969. Pred tem se bodo izvedle vse laboratorijske preiskave in preskrbeli atesti od Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljub-

ljani. Cene zidakov ne bodo bistveno odstopale od cen za betonske zidake, poprečna dnevna proizvodnja pa bo okrog 3000 komadov.

Betoniranje kupol brez opažev

Arhitekt Bini iz Bologne je razvil nov sistem tehnologije betoniranja kupol.

Patentirana »Binishell« tehnologija se lahko uporablja za izvajanje lahkih betonskih kupol nad vsemi tlorisnimi oblikami. Izvedba ne zahteva nobenih opažev, odrov, dvigal ali žerjavov in zahteva manj časa in delovne sile kot dosedanja delovni postopki. Za betoniranje se uporablja tesna fleksibilna neopren membrana, ki se razprostere po tleh. Na obodu je tesno povezana s temelji. Na membrano se položi ojačevalno armaturno pletivo in sveža betonska mešanica. Z do- vajanjem zraka pod membrano se vse to dvigne na željeno višino. Jekleno pletivo ne služi le kot armatura betona, ampak preprečuje tudi drsenje svežega betona med dviganjem.

S tem postopkom se lahko v pol ure izdela kupola debeline 5 cm in 50 m premera, s prostornino 4000 m³ in površino 700 m². Za to delo je potrebno 8 delavcev.

Pred in po vpihavanju zraka pod membrano se beton vibrira. Tanka betonska lupina se hitro strdi tako, da se lahko membrana po kratkem času že odstrani in ponovno uporabi.

Prosimo vse člane kolektiva — strokovne delavce, da s svojimi prispevki sodelujejo v stalni rubriki »Zanimivosti iz gradbeništva«. V tej rubriki imamo namen objavljati vse novosti iz gradbeništva — projekti, detajli, konstrukcije, tehnologija, organizacija dela itd. tako iz domačih kot tujih virov. Vsi prispevki so honorirani po dnevnih cenah.

Uredništvo

ZANIMIVOSTI IZ GRADBEN

 Leto XVIII 1-3
 96/18

Nov montažni sistem - sistem »nulte točke«

Ta sistem je bil razvit v Vzhodni Nemčiji. Osnovni element je prostorska zvezda s šestimi nosilnimi kraki, ki so pravokotno razmeščeni drug na drugega. Stirje horizontalni kraki imajo zrcalno simetrične prereze s stopničasto oblikovanimi ležišči za stropove. Oba vertikalna kraka pa imata simetrične utore za fiksiranje obodnih sten. S stikovanjem zvezdastih elementov nastane nosilni skelet.

Pri dolžini horizontalnih krakov 1,75 m in vertikalnih krakih 1,50 m, se lahko postavi šestetažni objekt. Teža celotnega betonskega elementa je 1 tona. Ti elementi se lahko izdelujejo v različnih dimenzijah in iz različnih materialov. Stikovanje se izvede s kovinskimi komadi. Stična točka deluje statično kot členek. Najbolj obremenjene točke so stiki krakov, ki so v prefabrikaciji solidneje izdelani kot bi bilo to možno na objektu. Stenski in stropni polnilni elementi so prav tako prefabricirani, izdelani pa so lahko iz različnih materialov. Instalacije in ostali vodi se lahko predvidijo v krakih skeleta z vstavljanjem cevi med betoniranjem.

Ta sistem je primeren zlasti za stanovanjske objekte ter nekatere vrste javnih objektov.

Ta sistem je primeren zlasti za stanovanjske objekte ter nekatere vrste javnih objektov.

Jeklene folije kot kritine ravnih streh

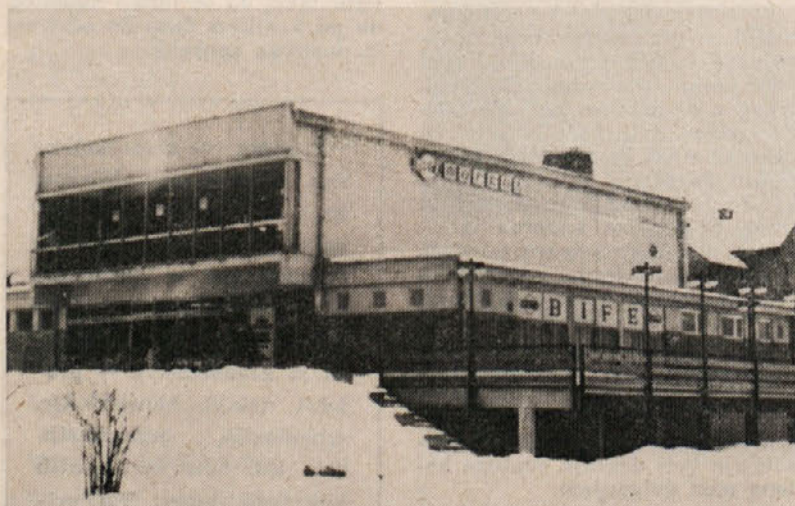
V ZDA so uspeli s posebnim postopkom izdelati jeklene folije debeline 0,025–0,04 mm. Te folije ščitijo bolj kot katerikoli doslej znani material pred mikroorganizmi, plini, tekočinami, zrakom, svetlobo in točkovnimi obremenitvami. Zato jih uporabljajo predvsem kot embalažo v živilski industriji, primerni pa so tudi za izvedbo raznih izolacij v gradbeništvu, na primer: kot za-

ščita pred talno vodo in kot kritina ravnih streh. Vsi ostali doslej uporabljeni materiali za te namene so bili podvrženi procesu staranja ali drugim vplivom, ki so spremenili njihove prvotne lastnosti. Z asfaltom lepljena jeklena folija pa elastično spremlja vse spremembe, ki se pojavljajo v konstrukciji pod različnimi vplivi in hkrati preprečuje difuzijo pare.

Letovanje preko »Izletnika«

Letos bo Izletnik razširil možnosti letovanj po domovini na še številnejša bolj ali manj znana turistična naselja ob morju, v hribih, ali v zdraviliščih. Cene niso visoke in so za vsak osebni dohodek. Pri Izletniku lahko dobite napotnico (kjer se upošteva tudi regres) za vsako naselje, ki vas zanima in tako ne bo težav pri rezervacijah in podobno. Ni

pretirano, če zapišemo, to je tudi priporočilo občinskega sindikalnega sveta, da bo letošnje leto velik del rekreacije celjskih kolektivov organiziranih preko domačega podjetja Izletnik, kjer so formirali tudi novo delovno mesto – referenta za rekreacijo, katerega vodi tov. Pipal Ljerk. Tako lahko priporočamo celotne izletnikove usluge v okviru različnih oblik rekreacije.

Ceprav z zamudo nekaj mesecev smo v veselje potrošnikov iz Vojnika izročili investitorju Merx Celje novo trgovino. V samopostrežnem in klasičnem delu za tekstil in tehnično blago ter bifeju bodo potrošniki lahko zadovoljili vsem željam in potrebam. Projekt je izdelal Zavod za napredek gospodarstva v Celju.

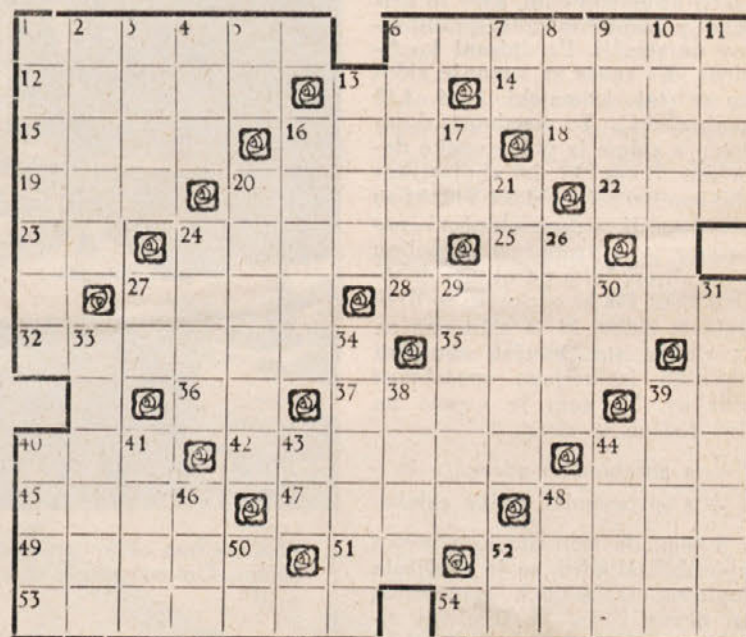
Pravilen postopek racionalizacije gradnje

Za gradbeništvo velja pravilo, da je prava racionalizacija v tem, če postavimo pravega strokovnjaka ob pravem času na pravo delovno mesto. Kako uspešna je ta formula za racionalizacijo dokazuje dejstvo, da so v Kölnu 3 zidarji zgradili 16 etažno stolpnico v 210 dneh ne da bi presegli eno uro planiranega časa. Ograjenega je bilo okrog 50.000 m³ prostora z 950.000 židaki. K temu uspehu je pripomogel predvsem točno obdelan plan gradbišča, temeljite pri-

priprave vseh faz dela in pravilen razpored ročne in strojne delovne sile. Z ozirom na visoke penale, v slučaju kasnitve roka, je treba še posebej poudariti skrajno skromno udeležbo strokovne delovne sile med izvajanjem, saj sta poleg projektanta sodelovala le še dva inženirja kot vodji gradbišča. Tak sistem je možno uvesti le, če je priprava dokumentacije res dovršena.

Elza Črepinšek,
dipl. ing. arh.

Nagradna križanka

Vodoravno: 1. majhen denar; 6. predsednik češke republike; 12. makedonski pesnik, ki je objavil prvo knjigo v makedonskem jeziku (1909–1943); 13. 6. in 17. črka v abecedi; 14. športna trofej; 15. kratka enodejanka; 16. del človeškega telesa; 18. mesto v Hrv. Primorju (burja); 19. izraz pri nogometu (fon); 20. kotlasta vdolbina na vrhu vulkana; 22. tuje žensko ime; 23. kratica za neznanec; 24. zadnji pozdrav; 25. središče vrtenja; 27. padavina; 28. v morje izbočeni del kopnega; 32. prebivalec afriške države; 35. pisalna potrebščina; 36. veznik; 37. izbrana družba; 39. solmizacijska nota; 40. predpona pred besedami, ki pomenijo starost, davnino; 42. ljubkovalno žensko ime; 44. gradbeno industrijsko podjetje; 45. praska; 47. poljedelski pridelek; 48. vsakemu najdražje bitje; 49. tuje žensko ime; 51. predlog; 52. zdravilo proti malariji; 53. najvažnejša svinčeva ruda; 54. ozek polotok Indokine.

Navpično: 1. zimski šport; 2. vrsta medveda; 3. kis; 4. vozni-kov pripomoček; 5. veznik; 6. del plezalne ture; 7. kratica za glasbeni izraz; 8. neobut; 9. slonov zob; 10. ime slovenskega skladatelja Svare (Veronika Deseniška); 11. ime igralka Tkačeve; 13. pravilno; 16. tiri; 17. tuj dvoglasnik; 20. obrtnik; 21. navojnica; 24. povezano žito; 26. pritok Save v Sloveniji; 27. Sisak; 29. pragozdna žival; 30. kazalni zaimek; 31. kraj v Hrvaškem Zagorju (pračlovek); 33. glavno mesto evropske države; 34. gradbeni material; 38. madež; 39. kemična prvina; 40. del vrat; 41. politično pribežališče; 43. isto kot 7. navpično; 44. afriška država; 46. oče, domač izraz; 48. ljubek; 50. predlog (narobe); 52. Karlovac.

Rešitve nagradne križanke pošljite do 20. 3. t. l. na uredništvo Glasila. Veliko uspehov pri reševanju!